STD 2016 ARALIK- SAYFA 97-110

e-ISSN 2149 - 6595

Çağdaş Grafik Tasarım ve Reklamcılıkta Andy Warhol Etkisi

Öğr. Gör. Atila Işık

Makale Geliş Tarihi: 20.04.2016
Yayına Kabul Tarihi: 25.10.2016

Öz

Bu araştırmada Andy Warhol'un hayatı ve çalışmalarının neredeyse elli yıl sonra çağdaş grafik tasarımı nasıl etkilemeye devam ettiği incelenmiştir. Warhol'un grafik tasarıma etkisinin geçişini araştırmak için, grafik tasarım teknikleri ve çalışmalarının grafik tasarıma güncel biçem ve yaklaşımlar bağlamında etkisi ile ilgili kaynakçalardaki buluntulardan derlenen bir araştırma sentezi yapılmıştır. Değerlendirmeler Warhol hakkındaki metinlerden, grafik tasarım kaynaklarından, reklamlardan ve sanatçının çalışmalarından yürütülmüştür. Bu araştırma sentezinde, Warhol'un biçeminin günümüzde yoğun olarak kullanılan ancak sanatçının yaşadığı dönemde bulunmayan internet siteleri ve video kanalları gibi ortamlarda bulunan tasarımları etkilediği görülmüştür. Sanatçının üretim tekniklerinin fotoğrafçılık, çizim ve resimleme de dâhil olmak üzere grafik tasarımla doğrudan veya dolaylı olarak ilgili olan pek çok alanı etkilediği ortaya çıkmıştır. Aynı zamanda Warhol' un geçmişteki çalışmalarının günümüzde güncel bir yaklaşım olan grafik tasarım tekniklerini kullanarak fotoğrafçılığı geliştirmek ve sanatsal fotoğraflar üretmek konularında katkısı olduğu bulunmuştur. Buluntulardan da anlaşılabileceği gibi Warhol; reklam dünyası, sanat ve grafik tasarım üzerinde kalıcı etkiler bırakmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Andy Warhol, Grafik Tasarım, Pop Sanatı, Postmodernizm, Reklamcılık*

ANDY WARHOL'S INFLUENCE ON CONTEMPORARY GRAPHIC DESIGN AND ADVERTISING

Abstract

Within the scope of this study, the fact that how Andy Warhol's life and works influence contemporary graphic design almost fifty years have passed since his time was examined. In order to analyze the transfusion of Warhol's influence into graphic design, a research synthesis was procured which was compiled through the literature in relation to the influence of graphic design techniques and studies on contemporary style and approaches of graphic designing. The evaluations were performed under the light of the texts that were written about Warhol, graphic design sources, advertisements and studies of the artist.

Within the scope of this research synthesis, it was observed that Warhol has affected the designs that are present in environments that were not available in his lifetime, such as internet sites and video channels. It was revealed that the production techniques of the artist have affected a lot of fields that are directly or indirectly in relation to graphic design; including photography, illustration and drawing. At the same time, it was found that previous works of Warhol contributed to the subjects such as development of photography and production of artistic photographs through the use of graphic designing techniques which is one of the contemporary approaches of our day. As it can be understood with regard to these findings, Warhol has left lasting impressions on advertisement world, art and graphic design fields.

Keywords: *Andy Warhol, Graphic Design, Pop Art, Postmodernism, Advertising*

Öğr. Gör. Atila Işık, Hacettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Bölümü, ANKARA.
E-posta: atila_isik@hotmail.com

Giriş

Sanatçılar için ölümsüzlüğe giden yollardan biri belleklerde bıraktıkları biçemleri olduğu gibi miras bıraktıkları eserlerin etki alanı artık sadece var oldukları tarihsel süreç ile sınırlı kalmamaktadır, teknoloji ile gelen ışık hızında iletişim olanakları ile tüm dünyaya defalarca yayılma olanağı bulabilmektedir.

> Andy Warhol, yirminci yüzyılın ikinci yarısının Amerika'sında kültür alanının belki de en önemli kişisiydi. Onu daha iyi anlamak ve dünya kültürüne katkısını doğru değerlendirmek için, Warhol'u yapıtlarıyla tarihe imzasını atan bir kişi, antropolog, birinci sınıf müzeci, her şeyin en iyi örneklerini toplayan bir koleksiyoncu, müzik menajeri, dergi yayımcısı, grafik tasarımcı ve dönemin en akıllı belgeselcisi olarak görmek gerekir (Aliçavuşoğlu, 2001: 122).

Tüm dünyaca ipek baskılarla tanınmasına rağmen sanat ve tasarım hayatına resimleyici olarak başlayan sanatçının yeteneği ilk olarak çizdiği ayakkabılarla keşfedilir. Warhol bu konuda o kadar uzmandır ki daha amatörken kendi çoğaltma tekniğini geliştirir. Bazı kaynaklarda ve yakınları ile yapılan röportajlarda renklerinin ve betimlemelerindeki öğeleri yalınlaştırmadaki yeteneğinin çizim konusundaki ustalığına dayandığı dile getirilir. İllüstrasyon, fotoğraf, ipek baskı, sinema vb. pek çok alanda çalışarak deneyselliği ve çok yönlülüğü yaşam boyu üretimi ile birleştiren Warhol, Pop kültürüyle özdeşleşmiştir.

> Perniola'ya göre Andy Warhol' un yapıtlarının tamamı, modern ile postmodern arasındaki gerilime yaslanır ve çıkış noktası, gazetelerde, televizyonda, reklamlarda gördüğümüz modern enformasyon imgesidir. Bu imge güzelliğin (Marilyn Monroe), refahın (Coca Cola), gücün (Başkan Mao), paranın (Agnelli), başarının (Elvis Presley) vb. modern mitlerini yansıtır. Warhol, imgeyi bir dönüşüm sürecine tabi tutar, bu süreç imgeyi deyim yerindeyse "doğrudan rekabet ve yarışa dayalı" işletme' den çıkarıp bir başka işletmeye, sanat işletmesine sokar (Aktaran Gürdal, 2015: 75).

Bu araştırmada sanat, reklamcılık ve grafik tasarım arasındaki ilişkiyi en yoğun kullanan sanatçılardan biri olan Andy Warhol'un hayatı ve geçmişteki yaptığı çalışmalarının güncel grafik tasarımı nasıl etkilemeye devam ettiği incelenmektedir.

Araştırma sentezi kullanılarak yürütülen bu metin, sanatçının çalışmalarının birçok grafik tasarım ürününü etkilediğini, Warhol'un kullandığı pek çok farklı tekniğin günümüzde de kullanıldığını, Warhol'a halen sıkça saygı gösterildiğini ve göndermeler yapıldığını kanıtlamaya çalışmaktadır.

Warhol, grafik tasarım kültürünü derinden etkilemiştir ve çağdaş grafik tasarıma etkisi günümüzde de devam etmektedir.

Yöntem

Çok yönlülüğüyle tanınan ve yaşam boyu üretim yapan bir sanatçının özel bir tasarım alanına etkisini tek yönlü olarak açıklamanın mümkün olmadığı düşünüldüğünden bu çalışmada bir araştırma sentezi yöntemi kullanılmıştır. Andy Warhol'un çağdaş grafik tasarımı üzerine olan etkisi, Warhol hakkında yazılan metinlerin analizi yoluyla, üretim teknikleriyle ve sanatçının eserlerinin çağdaş tasarım yaklaşımları ile olan etkileşimi incelenerek bulunabilir. "Etkilenen Yeni Medya" başlığı sanatçının biçeminin yaşamından yıllar sonra ortaya çıkan ortamlara etkisine değinmeyi amaçlamaktadır. "Üretim Tekniklerine Etkisi" başlığı ise sanatçının imge üretim tekniklerinin güncel grafik tasarım yaklaşımlarını nasıl etkilediğini ele almayı amaçlamıştır. "Bir Etki Olarak Saygı" başlığında reklam ve tasarım dünyasında sanatçıya yapılan doğrudan göndermelerden söz edilmiştir. "Tasarım Kültürü'ne Etkisi" başlığında ise sanatçının sanatın evrimine, doğrudan ve dolaylı olarak grafik tasarım kültürüne etkisinden söz edilmektedir. Araştırma, çağdaş sanat, grafik tasarım ve reklamcılık kaynakları, doğrudan Warhol'un eserleri ve sanatçının sözlerinin yer aldığı yazılı metinlerden yürütülmüştür.

Warhol'dan Etkilenen Yeni Medya

Malzemeye bağlılık duyan modernist düşüngünün tersine postmodernizmin çoğulluğunu, çeşitliğinin getirdiği zenginliği üretimine taşıyan Andy Warhol'un tasarım biçemi ve tekniklerinin çevrimiçi internet, video kanalları vb. yeni medya ortamlarında da kullanıldığı görülür.

Çevrimiçi Siteler

Günümüzde Warhol'un yaşadığı dönemde bulunmayan çevrimiçi ağ siteleri sanatçının grafik tasarıma katkılarından etkilenmektedir. Steve Jobs'un hayat hikâyesinin anlatıldığı 2012 yapımı "Jobs" filminin internet sitesinin görsel biçemi yalınlaştırılan portre fotoğrafının renklendirilmesi yaklaşımıyla Warhol imzası taşıyan çalışmaları fazlasıyla andırmaktadır (Bkz. Görüntü 1). Bu imgenin üretiminde grafik tasarım açısından Warhol'un ünlendirdiği siyah beyaz fotoğrafın gri tonlar zayıflatılarak sadeleştirilmesi ve çeşitli katmanlarda canlı renkler kullanarak ipek baskı ile çoğaltılması yaklaşımının kullanıldığı ortadadır.

Görüntü 1. "Jobs" İnternet Sitesi Ekran Görüntüsü.

Warhol'un biçemi kurumsal ağ siteleri ve çevrimiçi tanıtım malzemelerinde de kullanılmaktadır.

> Garzone " (Campbell) web sitesi grafiklerindeki Andy Warhol'un çorba tenekeleri ile yaptığı tüketim eleştirisi olarak anılan eserinden hatırlanan kırmızı hâkimiyeti şirketin geleneksel kimliğine işlemiştir" der (2009: 155).

Çevrimiçi Video

Kâğıdın yerini almaya başlayan ekranların yükselişine tanık olduğumuz bu dönemde insan hayatındaki hareketsiz imgeler alanlarını video, hareketli grafik, vb. hareketli görüntülerle paylaşmaya başlamıştır. "Film ve video gibi görmeyle ilgili uygulamalar, tasarım teknikleri ve yöntemleri değişmeye devam etmektedir" (Curran,2000: 129). Hareketli görüntülerin çağın getirdiği teknolojik gereklilikler nedeniyle hayata daha fazla dâhil olması doğal olarak tasarım ihtiyacını artırmıştır. Bu ihtiyaç postmodernizmin zaman zaman geçmişi kucaklama eğilimi ile birleşince geçmişe öykünen çalışmalar ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda Warhol'un biçeminin zaman zaman, çağdaş videolarda da kullanıldığı görülür.

İçinde bulunduğumuz 2010'lu yılların müzik dünyasındaki pop ikonlarından biri olan Lady Gaga'nın "Telephone" adlı parçasının çevrimiçi video klibinde senaryo açısından Warhol'un da sıkça değindiği popüler kültürdeki tüketimciliğe ve cinsel eşitliğe; görsel biçem açısından müzisyenin kostümünde ve makyajında Warhol'un Marilyn Monroe çalışmasına gönderme yapılmıştır (Bkz. Görüntü 2 ve 3). Videonun belirli

bölümlerindeki makyaj, kostümler ve dekorda kullanılan hızlı tüketim ürünlerin ambalaj tasarımlarında Warhol'un canlı renklerinden ve tüketim kültürü eleştirisinden alınan ilhamın izlerini taşıdığı açık bir biçimde görülebilir.

Görüntü 2 (Solda). "Telephone" Müzik Klibinden Bir Sahne.
Görüntü 3 (Sağda). Warhol'un "Marilyn Monroe" Serisinden Bir Baskı.

Üretim Tekniklerinin Etkisi

Warhol'un çalışmaları kalabalık arasından kolayca seçilir ve sanatçının kullandığı biçemsel tekniklerden dolayı tanınabilir ve görüntüseldir. Sanatçının medyumları birleştirmesi, üretim sırasındaki hataları kabullenmesi ve imgeleri ile içerik olarak tüketim kültürüne eleştirisi günümüzde de etkisini devam ettirmektedir. Bu bölümde söz edilen tekniklerin etkisi incelenecektir.

Medyumları Birleştirmek

İpek baskı, fotoğraf ve resimleme gibi birçok farklı türü harmanlamasıyla bilinen Warhol, hem fotoğraf biriktirmiş hem de fotoğraf çekmiştir. Sanatçı, döneminin grafik tasarım eğilimlerini fotoğrafçılığı geliştirmek ve sanatsal fotoğraf üretmek için kullanarak tasarım kültürüne katkı sağlamıştır.

> "[Andy Warhol'un] resim ve baskı ve fotoğrafçılığı birleştirmesi, Pop Art ve diğer uygulamalarda gelişmekte olan geleneklere karşı tuhaf aldırmazlığı, onun konu ve malzemelere serbest yaklaşımı aynı anda her yerde olmayı garantiledi" (Indiana, 2010: 112).

Reklamlarda sanat eserlerinden esinlenme ve etkilenme çok sık görülen bir durumdur. Berger, bu konuda "reklâmlarda eski sanat yapıtlarına uzanan çizgilerin görüldüğünü; hatta bazen reklâm imgesinin tümünün ünlü bir resmin benzerinden oluştuğunu" söylemektedir (1999: 189).

Warhol'un çalışmalarından etkilenen güncel reklamlar göz önüne alındı-

ğında - bunlardan bir tanesi Apple şirketinin dans eden insan figürü siluetlerinin renkli arka planlar üzerinde resmedilmesiyle hazırlanmıştır - genellikle her çeyrekte farklı ve tamamlayıcı figürler bulunan dörtlü çalışmalar olduğu görülür (Bkz. Görüntü 4). Bu reklamlar, gerçek aktörlerin video görüntülerinden yakalanan karelerin bilgisayar teknolojisiyle boyanmaları sonucu oluşturulur ve birden fazla medyumun harmanlanmasını avantaj olarak kullanır.

Görüntü 4. Apple Ipod Taşınabilir Müzikçalar Açıkhava Reklamı.

Warhol'un grafik tasarıma olan etkisi ülkemizde yayınlanan çalışmalarda da özümsenmiştir. Mediacat Dergisi 2007 yılı Şubat sayısı kapağındaki çalışmada (Bkz. Görüntü 5) sanatçının ipek baskı tekniğiyle kullandığı tekrarcı yaklaşımının ve sadeleştirdiği fotoğraflar üzerinden ürettiği ritmik renk biçeminin etkisi açıkça görülmektedir.

Görüntü 5. Mediacat 2007 Şubat Sayısı Kapak Tasarımı.

Grafik tasarımın bu güncel örneklerinin bilinçli olarak, Warhol'un pek çok farklı araçlardan yararlanıp oluşturduğu üretim tekniklerine ve biçim olarak bütünün parçaların toplamından daha değerli olduğu algısını yaratmak istemine öykündüğü açıktır.

Değişimi ve Hataların Değerini Kabullenmek

Warhol'un en değerli yapıtlarından biri olan Liz # 1 (Erken Renkli Liz) onun hatalarından şekillenmiştir.

> Kamholz, Warhol'un yaratıcı sürecinin bir tartışmasını anlattığı yazısında "Liz'in saçının grenli alanları incelendiğinde, Warhol'un ilk olarak yüzünün oluşumunda siyah mürekkep katmanı eklemeden önce sarı boya uygulanmış olduğu açıktır. Onun yoğun kırmızı dudakları ve göz farı da raklenin ayrı geçişleri sırasında uygulanmıştır. Warhol'a göre, fark edilebilir 'kusurlar' - örneğin Liz'in saçının soluk alanları ve rujunun çenesine üzerine kanıyor gibi durması – kötü basılmış ipek baskı görüntüleri değildi bundan çok şansın işini nasıl etkilediğinin oldukça hoş göstergeleriydi" der (2013).

Warhol'un üretim sırasındaki farklılıkları ve hataları kabullenerek çoğaltma yaklaşımına dört muz arasındaki küçük farkları içeren Orbit sakız reklamında öykünülmüştür (Bkz. Görüntü 6). Bu tasarımda da yine fotoğraftan yola çıkılmış, sadeleştirilen imgenin arka planında kullanıldığı bir dörtlü kompozisyon oluşturulmuştur.

Görüntü 6. Orbit Sakız Reklamı

Tüketim Kültürü Hakkında Yorum

Tüketim kültürü Warhol'un çalışmalarında düzenli olarak ele aldığı ve eleştirdiği konuların başında gelmiştir. "Warhol'a göre sanatın misyonu olması anlamsız bir tezdir, sanatın temel işlevi yaşamın yansıması olmalıdır" (Şaylan, 2009: 116).

Sanatçının en önemli eserlerinden biri "Campbell's Soup" baskılarıdır. Warhol bu çalışmasında çorba kutularını ipek baskı yöntemi ile yani seri üretim bir anlayışla çoğaltarak sıradanlıklarını vurgulamış ve aynı zamanda alaycı bir biçimde sanat yapıtı konusu yaparak yüceltmiştir.

Bu eser günümüzde saygı görürken, o zamanlar garip ve kötü olarak nitelendirilmiştir. Çağdaş moda ve tekstil dünyası grafik tasarımın işlevselliğini kullanarak Warhol'un Campbell çorbası üzerinden yaptığı tüketim kültürü yorumlarından esinlenerek tek kullanımlık kâğıt elbiseler tasarlamıştır (Bkz. Görüntü 7).

Görüntü 7. "Souper" Elbise.

1962'de Andy Warhol'un "Campbell's Soup" şirketi için ambalaj tasarımını yapması; daha sonra bu grafik tasarımdan yola çıkarak, bir kâğıt elbise yapılması "The Souper Dress" adlı tasarımı ortaya çıkarmış ve firma yetkilileri o dönemde reklam kampanyası başlatarak, iki kupon ve bir dolar'a bu kâğıt elbiseleri tüketiciyle buluşturmuştur. Hızlı bir şekilde yayılan "The Souper Dress" Warhol'un tasarımı olan çorba kutularının, ambalajlarının, desen halinde yanyana dizilmesiyle oluşturulmuştur. Elbisenin tasarımcısı bilinmese de, 1966'da çok yankı getirdiği ve tüketim çılgınlığına damgasını vurduğu bilinmektedir. Bu yenilikçi görüntüye

sahip giysiler, dayanıksızlığı, rahatsızlığı ve itici şekilde gösterişli renkleriyle çabuk tüketilmeye mahkûm olmuştur (Dönmez, 2015: 70).

Andy Warhol'un çalışmalarının "Souper" elbise üzerinde görsel doku olarak kullanılması moda tasarımcılarına ilham kaynağı olmuştur. Günümüzde hem Warhol etkileri taşıyarak sadeleştirilmiş ve renklendirilmiş imge tekrarından oluşan ritmik yapısına dayanan (Bkz. Görüntü 8) hem de sanatçının eserlerinin doğrudan imgesel doku olarak kullanıldığı pek çok tekstil ürünü satılmaktadır.

Görüntü 8. Ted Baker "Pop Art" Elbise.

Warhol'un eserlerinin büyük bir kısmında anti-tüketimciliği vurgulamayı veya tüketimi yermeyi tercih etmişken çalışmalarının günümüzde genellikle kar elde etmek için kullanılması bir ironidir, denebilir.

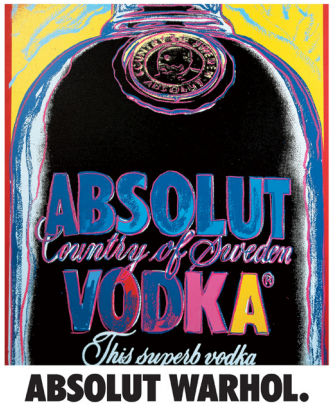
Diğer şirketler de, ilham kaynağı olarak Warhol'un çalışmalarını kullanmıştır ancak onların da tercih etme sebebi altta yatan mesajdan çok tanınabilirliktir. İçerdiği mesaj eksik olsa dahi, çağdaş grafik tasarım ve çoğaltma teknikleri hala Warhol tarafından etkilenmektedir.

Bir Etki Olarak Saygı

Pop Sanatının Kralı olarak anılan Andy Warhol'un ünü ve imajı dönem dönem tanınırlığını artırmak isteyen markalar tarafından talep görmüştür. Bu araştırma sentezindeki bir başka bulgu da, çağdaş grafik tasarımda bir saygı olarak Warhol'un işlerine doğrudan göndermeler yapıldığıdır.

> Son zamanlarda bir şirket benim ""aura"mı satın almakla ilgileniyordu. Ürettiğim şeyleri istemediler. "Biz senin aura'nı istiyoruz" deyip durdular. Ne istediklerini hiç anlayamadım. Ama bir yığın para vermeye hazırdılar. Ben de eğer birileri o şeyime bunca para vermeye razıysa, ne olduğunu anlamaya çalışsam iyi ederim diye düşündüm (Warhol, 2011: 89).

Warhol'un çalışmaları dünyanın pek çok yerinde doğrudan veya dolaylı olarak reklam ve grafik tasarımı etkilemiştir. Örneğin, 1985 yılında Absolut şirketi şişelerinden birini Warhol'a tasarlatarak ona gösterdiği saygıyı doğrudan eserini kullanarak göstermiştir (Bkz. Görüntü 9). Yapıtla beraber başlatılan "Warhol'a saygı" reklam kampanyası şirketin kârını ve votka satışını artırma arzusuna dayanmıştır. Bu reklamın başarısı ve çektiği ilgi sonucu Absolut şirketi Keith Haring, Damien Hirst (bu uzun listenin tamamı şirketin ağ sitesinden edinilebilir) gibi pek çok sanatçının sınırlı üretim şişelerini piyasaya çıkarmıştır.

Görüntü 9. "AbsolutWarhol" Kampanya Reklamı.

İngiltere ve diğer Avrupa ülkelerinde gösterilen Vauxhall Corsa otomobil reklamları bu yaklaşıma başka bir örnek olarak gösterilebilir (Bkz. Görüntü 10). Otomobilin ilerlediği yolun arka planındaki duvarda Warhol'un ipek baskılarındaki sadeleştirme, renklendirme ve çoğaltma olarak özetlenebilecek yaklaşımının görüldüğü bu çalışmada da Warhol'un biçeminden aşırı derecede ilham alınmıştır.

> (Wauxhall) reklamında… araba… Pop Art portrelerin göz kamaştırıcı arka planı önünde ani dönüşler yapar ve bir kadının dolgun kırmızı dudaklarının görüntülerinin olduğu boşlukta sürüklenen bir duvar görürüz –bu, Andy Warhol'un Marilyn Monroe'nun baştan çıkaran serigrafilerine bir referanstır (Sooke, 2010).

Görüntü 10. Vauxhall Corsa Reklamı.

Bir otomobil reklamında Warhol'dan esinlenilmesi bir anlamda da ilginçtir çünkü satılmakta olan ürünün Warhol'un hayatı ya da çalışmaları ile ilgisi yok denecek kadar azdır, denebilir. Sanatçının ünü ürünün satışı için veya satışının artması için büyük kitlelere tanıtılması amacıyla kullanılmaktadır.

Warhol'un imgeleminden etkilenen bir başka örnek ise 2013 yılında ülkemizde de yayınlanan Pepsi'nin"Live just just for NOW" kampanyası reklamıdır (Bkz. Görüntü 11). Tasarım biçemsel açıdan incelendiğinde Warhol'un Marilyn Monroe serisi ve bazı diğer çalışmalarındaki gibi çoklu kompozisyonu, aşırı canlı renkleri sadeleştirilmiş portre fotoğraflarına uygulama tekniği kullanıldığı açıkça görülmektedir.

Görüntü 11. "Live just just for NOW" Kampanya Afişi

Grafik Tasarım Kültürüne Etkisi

Warhol'un yaşadığı dönemdeki yaptığı çalışmalar sanatın evrimine etkisinin yanında hem doğrudan hem de dolaylı olarak grafik tasarımı etkilemiştir. Baudrillard'ın simülasyon kuramını ele alan ve postmodern sanatla ilgili görüşlerini irdeleyen Öker, "..sanat, modadan, iletişim araçlarından ve her türlü anlam üretim biçiminden ayırmanın güç olduğu bir üretim biçimine dönüşmüştür.. O andan itibaren artık kendisine sanat denemeyeceği de ortaya çıkmış oluyordu." (2005: 200) derken Warhol'un grafik tasarıma dolaylı etkisinde sıradan nesneleri çoğaltarak ve yücelterek üretim yapmasına da bir gönderme yapmaktadır, denebilir.

Grafik tasarım kültürü iledoğrudan ilişkisi açısından ise ticari sanat ile ilişkilendirilen Warhol ve Pop hareketi, "...grafik tasarımdan etkilenerek Modernist düşüncenin düzenine meydan okudu" (Landa, 2010: TL-12).

Sanatçının etkileri o kadar büyüktür ki Warhol'un o dönemdeki katkıları olmasaydı, bir bütün olarak grafik tasarım farklı bir yöne hareket etmiş olabilirdi. Sadece çağdaş grafik tasarım yaklaşımları biçemsel olarak farklı olmazdı, grafik tasarımın ticari anlayıştaki etkisi de günümüzdeki kadar elzem olmazdı, denebilir.

Sonuçlar

Güncel grafik tasarım geçmişe dönük eserlere dönmesi ve etkilenmesi açısından postmodernist sanatla benzerlikler içermektedir. İyi bir tasarım için güncel eğilimleri bilmenin yanında geçmişe dönük altyapıya da vakıf olmak önemlidir. Çağdaş grafik tasarımcı günümüzde tarihin kayıt altına alınabilmiş her döneminden sayısız miktarda kaynağa sahiptir. Tasarım anlayışı ve yapıtlarıyla bu kaynaklardan biri olarak kullandığı üretim teknikleri, tasarım kültürüne olan katkıları ve ona yapılan göndermelerle bu çalışmada incelenen sanatçı ve tasarımcı Andy Warhol'un mirası grafik tasarımın pek çok medyumunu etkilemiştir ve etkilemeye devam etmektedir.

"Gerçeğin aracıya ihtiyacı yoktur, yapacağınız tek şey onu soyutlanmak ve tuvale taşımaktır" (Baudrilliard ve Redhead, 2008: 20) diyen Warhol kalıpların dışına çıkmaya çalışan sanatçılara ve tasarımcılara büyük bir ilham kaynağı olmuştur. Warhol'un pek çok yönden geçmişte yaptığı çalışmalar ve tasarımcı kişiliği ile çağdaş grafik tasarımı etkilemiş olduğu açıktır. Dünya çapında milyonlarca tüketici birey Warhol'un yapıtlarını ve ondan esinlenmiş çalışmaları izlemiştir ve tasarım açısından bunlardan etkilenen ürünleri satın almaktadır. Bu durum iş dünyası, sanat, reklamcılık ve grafik tasarım üzerinde kalıcı bir etki bırakmıştır.

Kaynakça

Aliçavuşoğlu, E. (Editör) (2001). *Sanatı ve Yaşamıyla Andy Warhol*. İstanbul: YKY

Baudrilliard, J. ve Redhead S. (2008). *The Jean Baudrillard Reader*. New York: Columbia University Press.

Berger, J. (1999). *Görme Biçimleri* (Çev: Y. Salman). İstanbul: Metis Yayıncılık.

Curran, S. (2000). *Motion Graphics: Graphic Design for Broadcast and Film*. Massachusetts: Rockport Publishers.

Dönmez, F.Ö. (2015). "Kâğıtla Yapılan Giysi Tasarımları". *Kesit Akademi Dergisi*, 1 (1) 69-78.

Garzone, G. (2009). *Multimodal analysis. The handbook of business discourse*. Edinburgh: Edinburgh Univ. Press

Gürdal, N. (2015). "Aura'nın Yitiminden Sonra Sanat Eseri", *Yıldız Journal of Art and Design*, Cilt 2, Sayı 2, 66-78.

Indiana, G. (2010). *Andy Warhol and the Can that Sold the World*. New York: Basic Books.

Landa, R. (2010). *Graphic design solutions*. Boston: Wadsworth Publishing.

Öker, Z. (2005). "Baudrillard", *Kadife Karanlık: 21. Yüzyıl İletişim Çağını Aydınlatan*

Kuramcılar. Ed. Prof. Dr. Nurdoğan Rigel, 2. Baskı, İstanbul: Su Yayınevi.

Şaylan, G. (2009). *Postmodernizm*, Ankara: İmge Kitabevi.

Warhol, A. (2001). *Andy Warhol Felsefesi* (Çev. E. Gökteke). İstanbul: Sel Yayınları

Görsel Kaynakları

Görüntü 1: "Jobs" internet sitesi ekran görüntüsü. http://www.jobsisfree.com/ (Erişim:10 Ocak 2016).

Görüntü 2: Lady Gaga "Telephone" müzik klibi. (https://www.youtube.com/watch?v=EVBsypHzF3U) (Erişim:10 Ocak 2016).

Görüntü 3: Warhol'un "Marilyn Monroe" serisinden bir serigrafi. (http://mla-s2-p.mlstatic.com/cuadros-marilyn-monroe-by-andy-warhol-pop-art-25x25-949601-

MLA20390554081_082015-F.jpg) (Erişim:10 Ocak 2016).

Görüntü 4: Apple Ipod taşınabilir müzikçalaraçıkhava reklamı. http://www.aef.com/images/museum/obie_2005/hall_of_fame/4009_CBLAppleIpod2.jpg (Erişim:10 Ocak 2016).

Görüntü 5: Mediacat 145. sayı şubat 2007 kapağı. Kapital Medya AŞ: İstanbul.

Görüntü 6: Orbit sakız reklamı. (http://files1.coloribus.com/files/adsarchive/part_1019/10198805/file/wrigley-warhol-small-22570.jpg) (Erişim: 10 Ocak 2016).

Görüntü 7: "Souper" elbise. (https://www.famsf.org/files/imagecache/exhibition_preview_large/1998.69.jpg) (Erişim: 13 Ocak 2016).

Görüntü 8: Ted Baker "Pop Art" elbise. (http://www.mariefranceasia.com/fashion/serial-shopper/hot-stuff/pop-art-dress-by-ted-baker-244.html) (Erişim: 29 Mayıs 2016).

Görüntü 9: "AbsolutWarhol" kampanya reklamı. (http://popsop.com/wp-content/uploads/Absolut-y-Warhol-painting_03.jpg) (Erişim: 13 Ocak 2016).

Görüntü 10: VauxhallCorsareklamı. (http://lareclame.fr/wp-content/uploads/2010/02/opel-corsa-article1.jpg) (Erişim: 13 Ocak 2016).

Görüntü 11: "Live justjustfor NOW" kampanya afişi. (http://www.campaigntr.com/wp-content/uploads/2013/03/beyonce-pepsi-andy-warhol.jpg) (Erişim: 13 Ocak 2016).

İnternet Kaynakları

Kamholz, R. (2013). Andy Warholand His Process : Sotheby's. (http://www.sothebys.com/en/news-video/blogs/all-blogs/21-days-of-andy-warhol/2013/11/andy-warhol-and-his-process.html adresinden 8 Ocak 2016'da alınmıştır.

Sooke, A. (2010). Modern Masters: Why modern art is everywhere. TheTelegraph. http://www.telegraph.co.uk/journalists/alastair-sooke/7640258/Modern-Masters-why-modern-art-is-everywhere.htmladresinden 8 Ocak 2016'da alınmıştır.